

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Us-12368/2011-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr.sc. Ivica Kujundžića, predsjednika vijeća, Eveline Čolović Tomić i Arme Vagner Popović, članica vijeća, te sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Udruga Zelena Istra iz Pule, Gajeva 3, protiv rješenja tuženog Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske (danas: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske), Zagreb, Ulica Republike Austrije 14, klasa: UP/I-351-03/07-02/185, urbroj: 531-14-1-07-11-32 od 25. listopada 2011., radi procjene utjecaja na okoliš, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 30. travnja 2014.

presudio je

Tužba se uvažava.

Poništava se rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske, klasa: UP/I-351-03/07-02/185, urbroj: 531-14-1-07-11-32 od 25. listopada 2011.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženog tijela namjeravani zahvat – golf igralište Brkač, na lokaciji općine Motovun, nositelja zahvata Stancija Dolzani d.o.o. iz Motovuna, Kanal 5, ocijenjen je prihvatljivim za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, sve na način i pod uvjetima detaljno navedenim i opisanim izrekom tog rješenja.

Tužitelj u cijelosti pobija osporeno rješenje, navodeći da tim rješenjem nisu utvrđeni svi mogući značajni utjecaji na okoliš, već je za neke samo predviđen način na koji će se mogući utjecaj na okoliš ustanoviti ukoliko nastupe, što predstavlja pogrešnu primjenu zakona te nepravilno utvrđenje činjeničnog stanja. S tim u vezi tužitelj citira odredbu članka 69. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 110/07.), nakon čega zaključuje kako upravno tijelo koje provodi postupak mora utvrditi moguće posljedice zahvata na okoliš te na osnovu tih utvrđenja odlučiti da li je neki zahtjev prihvatljiv za okoliš ili nije. Tužitelj smatra da tuženo tijelo nije utvrdilo moguće štetne utjecaje na okoliš na način na koji mu to Zakon stavlja u obvezu odnosno nije otklonilo sumnju u pretpostavljene vjerojatno štetne i trajne utjecaje na okoliš. Pri tome tužitelj citira članak 9. stavak 7. Zakona o zaštiti okoliša, prema kojem će se odustati, odnosno neće se djelovati, obavljati djelatnost i/ili obaviti zahvat, koji imaju znanstveno dokazanu ili pretpostavljenu vjerojatnost štetnog i trajno štetnog utjecaja na okoliš, a osobito na sastavnice okoliša – biološku raznolikost i krajobraz. Točka II cjeline „A“ osporenog rješenja, koja bi trebala sadržavati mjere zaštite okoliša s obzirom na utvrđene rizike za okoliš, sadržava niz mjera koje treba poduzeti da bi se ustanovio utjecaj zahvata na

okoliš koji je zahvat tim rješenjem proglašen prihvatljivim za okoliš. Tužitelj u tužbi ukazuje i na točku II cjelina „A.1.“, točke 2. i 3., koje citira te zaključuje kako je nedopustivo tek po otpočinjaju zahvata utvrđivati „postojanje zaštićenih vrsta“ te na osnovu toga „izraditi plan njihova preseljenja ili zaštite“, već je nužno prije poduzimanja bilo kakvog zahvata detaljno isplanirati sve elemente u vezi zahvata da bi se mogli procijeniti utjecaji na okoliš i mogućnosti sprečavanja ili saniranja eventualnih negativnih utjecaja. Naime, malo je vjerojatno da će se projekt u podmakloj fazi zaustaviti ako se ustanovi da se u namjeravanom opsegu, obliku i na namjeravani način ne može izvesti bez neprihvatljivog utjecaja na okoliš. Nadalje, tužitelj smatra da tuženo tijelo nije dovoljno raspravilo, niti na zadovoljavajući način obrazložilo sve primjedbe u vezi s procjenom utjecaja na okoliš, jer je obrazloženje, dato povodom izdvojenih mišljenja članova povjerenstva Nataše Nefat, Radenka Deželića i Borisa Černehe, pogrešno i kontradiktorno. To stoga jer se, prema tuženom tijelu, opsežni prigovori navedenih članova u bitnome mogu svesti na neprihvatljivost zahvata radi trajne i nepovratne promjene slike krajobraza u dolini Mirne i narušavanju zatečenih odnosa u prostoru, na koje primjedbe je tuženo tijelo odgovorilo da je projekt Golf igrališta Brkač rađen prema Prostornom planu uređenja Općine Motovun (Službene novine grada Pazina i općine Cerovje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Motovun, Sv. Petar u Šumi i Tinjan, broj 19/03., 2/05. i 13/07.-dalje u tekstu: PPU Općine Motovun). Imenovani prigovaratelji, međutim, nisu ni tvrdili da je zahvat u suprotnosti sa citiranim Planom, već da je neprihvatljiv, slijedom čega otklanjanje primjedbe o neprihvatljivosti zahvata (ili njegovog dijela) na okoliš pozivanjem na odredbe PPU predstavlja pogrešnu primjenu prava te se ne može prihvatiti kao obrazloženje. Tužitelj također ističe kako je osporeno rješenje doneseno u ponovljenom postupku, nakon što je Upravni sud RH svojom presudom, broj Us-4410/2009 od 21. srpnja 2011., poništio prethodno rješenje tuženog od 10. ožujka 2009., te stavio tuženom tijelu u dužnost da donese novo rješenje uzimajući u obzir mišljenje svih članova povjerenstva. S obzirom da su mišljenja članova povjerenstva bila upućena kao zahtjev za suštinskim nadopunama studije, ista nije bilo moguće valjano otkloniti jednostavnim obrazloženjem, već je za uvažavanje njihovog mišljenja trebalo izmijeniti i dopuniti studiju. Stoga tužitelj smatra da je u ovom slučaju trebalo donijeti novo rješenje kojim se predloženi zahvat procjenjuje neprihvatljivim za okoliš, jer niti Zakon o zaštiti okoliša, niti Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš, ne zabranjuju ponovno provođenje postupka procjene utjecaja na okoliš ukoliko se zahvat proglasi neprihvatljivim za isti. Tužitelj ukazuje i na činjenicu da je u postupku donošenja osporenog rješenja sudjelovala neovlaštena osoba, i to Josip Zidarić, koji je u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš sudjelovao iako se nije nalazio na Popisu osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike Povjerenstva u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, broj 23/08.), a koji je bio na snazi u vrijeme provođenja predmetnog postupka. Nastavno, pozivajući se u tužbi i na druge razloge, osobito povrede odredaba Arhuške Konvencije koje detaljno citira, tužitelj predlaže Sudu da osporeno rješenje poništi.

Tuženo tijelo dostavlja sve spise koji se odnose na predmetni upravni spor, bez posebnog odgovora na tužbu.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu, Stancija Dolzani d.o.o. iz Motovuna, Kanal 5, nije ovom Sudu dostavila odgovor na tužbu.

Tužba je osnovana.

Iz podataka spisa predmeta, dostavljenih Sudu uz odgovor na tužbu, razvidno je da je osporeno rješenje doneseno u izvršenju presude Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-4410/2009-9 od 21. srpnja 2011., kojom je uvažena tužba tužitelja i poništeno ranije drugostupanjsko rješenje od 10. ožujka 2009. Potonjim rješenjem tuženog tijela predmetni

zahvat ocijenjen je također prihvatljivim za okoliš, uz primjenu istih mjera zaštite okoliša kakve su navedene i u osporenom rješenju.

Sud je u navedenoj presudi, između ostalog, istaknuo kako tuženo tijelo pri donošenju odluke nije uzelo u obzir sva mišljenja Savjetodavnog stručnog povjerenstva (dalje u tekstu: Povjerenstvo), osobito izdvojena mišljenja članova koji se protive ocjeni da je Studija o utjecaju na okoliš golf igrališta Brkač (dalje u tekstu: SUO) prihvatljiva za okoliš. U presudi je također konstatirano kako konkretan zahvat nedvojbeno utječe na promjenu namjene prostora i izgled krajolika te na bioraznolikost, na tlo i vode, slijedom čega nije dostatno otkloniti primjedbe koje se tiču zaštite prirode samo pukim formalnim pozivanjem na propisanu proceduru.

Stoga je tuženom tijelu ukazano na primjenu odredbe članka 209. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91. i 103/96.), uz primjedbu da nedostatak obrazložene ocjene svih mišljenja članova Povjerenstva predstavlja povredu pravila postupka koja je od utjecaja na zakonito rješenje ove stvari.

Prema pak odredbi članka 62. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91., 9/92, i 77/92.), koji Zakon se u ovom slučaju promjenjuje temeljem ovlaštenja iz članka 90. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.), tuženo tijelo bilo je dužno u nastavku postupka pridržavati se pravnog shvaćanja Suda i njegovih primjedaba izloženih u naprijed navedenoj presudi te donijeti novu, cjelovito obrazloženu odluku.

Ovo osobito imajući u vidu sadržaj odredbe članka 69. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša, kojom je, između ostalog, propisano da se procjenom utjecaja zahvata na okoliš prepoznaje, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj zahvata iz stavka 1. ovog članka na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na: tlo, vodu, more, zrak, šumu, klimu, ljude, biljni i životinjski svijet, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međuodnose. Procjena utjecaja zahvata na okoliš mora osigurati ostvarenje načela predostrožnosti u ranoj fazi planiranja zahvata kako bi se utjecaji zahvata sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša, što se postiže usklađivanjem i prilagođavanjem namjeranog zahvata s prihvatnim mogućnostima okoliša na određenom području (stavak 3.), s tim da se, kada procjena utjecaja zahvata na okoliš uključuje i ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu, sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode, neće provoditi poseban postupak ocjene sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode. U tom slučaju će se u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš sukladno mišljenju tijela nadležnog za zaštitu prirode utvrditi i kompenzacijski uvjeti za ugrožavanje posebnim propisom zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta i staništa (stavak 5.).

Tuženo tijelo u nastavku postupka predmetni zahvat ponovno ocjenjuje prihvatljivim za okoliš, pri čemu primjedbe imenovanih članova Povjerenstva navedene u njihovim izdvojenim mišljenjima otklanja uz obrazloženje da je projekt golf igrališta Brkač rađen prema PPU Općine Motovun, koji smještajne kapacitete za predmetnu lokaciju definira s maksimalno 33 ležaja/ha za ukupnu površinu turističkog naselja od 16,2 ha što iznosi 535 ležaja, što dalje elaborira te citira odredbu Plana koja određuje ukupnu izgrađenost građevnog područja za ugostiteljsko – turističku namjenu uz golf i polo igrališta. Tuženo tijelo se poziva i na to da su mjere zaštite utvrđene točkom A.1.5. izreke osporenog rješenja potrebne kod definiranja elemenata detaljnijih planova tj. UPU-a, na čiju izradu upućuje točka A.1.1. izreke istog rješenja, prema kojoj treba odlukom o izradi UPU-a obvezno utvrditi prethodnu izvedbu urbanističko arhitektonskog natječaja za oblikovanje javnih prostora i građevina kao stručne podloge za izradu UPU-a.

Ovakvo obrazloženje tuženog tijela, međutim, Sud ne može prihvatiti, jer isto ne sadrži valjane, pravno relevantne razloge koji bi ukazivali na neosnovanost primjedbi iz izdvojenih mišljenja članova Povjerenstva, a niti je takva ocjena potkrijepljena bilo kakvim dokazom koji bi se temeljio na stručnoj analizi ovlaštenih stručnjaka, unatoč činjenici da su imenovani članovi Povjerenstva (Radenko Deželić, dipl. ing. biologije iz Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode, Nataša Nefat, dipl. povjesničar umjetnosti i arheolog iz Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela u Puli i Boris Černeha, dipl. ing. šumarstva iz Uprave šuma, Podružnice Buzet) dali vrlo ozbiljne i konkretne primjedbe zbog kojih, upravo sa stajališta njihove struke (zaštite prirode i kulture baštine), predmetni zahvat nije prihvatljiv za okoliš.

Naime, Sud nalazi da to što je predmetni zahvat u skladu s PPU Općine Motovun, ne znači da je isti prihvatljiv za okoliš, čemu osnovano prigovara i tužitelj u tužbi, a na koju okolnost se dijelom ukazuje i u izdvojenom mišljenju člana Povjerenstva, Nataše Nefat. Ovo osobito kraj činjenice što je upravo navedenim Planom na predmetnom području propisana obveza izrade planova uređenja užih područja, a do tada se za te cjeline ne mogu izdavati akti nadležnog tijela o uvjetima uređivanja prostora (dakle niti lokacijska dozvola), kako to proizlazi iz tekstualnog dijela SUO, ali i iz izreke osporenog rješenja.

Prema pak odredbi članka 69. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša, procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno, a na koju okolnost se tuženo tijelo također nije s dovoljno pažnje osvrnulo. Naime, procjena utjecaja na okoliš provodi se u okviru priprema namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno, slijedom čega se kroz postupak ocjene SUO ne ocjenjuje neki imaginaran zahvat koji će se tek detaljno definirati u daljnjim postupcima donošenja UPU-a (kojem još prethodi i arhitektonsko-urbanistički natječaj), već vrlo konkretan zahvat koji se bazira na predstavljenom idejnom rješenju s opisom zahvata i grafičkim prilogom, a na koju okolnost je izričito ukazala i Nataša Nefat u svom izdvojenom mišljenju, koje je tuženo tijelo propustilo ocijeniti iako je od značaja za zakonito rješenje predmetne stvari.

Na kraju, osnovano prigovara tužitelj da Josip Zidarić, iako je imenovan, nije bio ovlašten sudjelovati u radu Povjerenstva, jer se, sukladno članku 77. stavku 4. Zakona o zaštiti okoliša, u trenutku imenovanja nije nalazio na Popisu osoba koje se mogu imenovati za članove i za zamjenike Povjerenstva u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, kojeg je ministrica zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva utvrdila 5. veljače 2008. godine, a objavljen je u „Narodnim novinama“ broj 23/08., što je također od utjecaja na pravovaljanost osporenog rješenja. To i kraj činjenice da je ministrica naknadno utvrdila novi Popis osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike Povjerenstva u postupcima strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (Narodne novine, broj 126/09.), koji se primjenjuje od 9. listopada 2009., dakle nakon što je rad Povjerenstva već dovršen trećom sjednicom održanom 28. siječnja 2009. na kojoj je i donesen zaključak o prihvatljivosti predmetnog zahvata ugrađen u mišljenje Povjerenstva na kojem se temelji osporeno rješenje. Naime, navedeno mišljenje Povjerenstva, koje se sastoji od 11 članova, potpisalo je 6 članova Povjerenstva, među kojima je i Josip Zidarić, koji, s obzirom na Popis utvrđen 5. veljače 2008., nije mogao sudjelovati u radu tog Povjerenstva.

Trebalo je stoga, temeljem odredbe članka 39. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima, tužbu uvažiti i osporeno rješenje poništiti, s time da tuženo tijelo donese novo

rješenje pridržavajući se prema odredbi članka 62. istog Zakona, pravnog shvaćanja Suda i njegovih primjedaba u pogledu postupka.

U Zagrebu 30. travnja 2014.

Zapisničarka
Marina Zagorec, v.r.

Predsjednik vijeća
mr.sc. Ivica Kujundžić, v.r.

Za točnost otpisanka - ovlaštena službenik

Tanja Nemčić